

P R Í L O H A M L A D Ý C H

O B S A H

Ako nám pomáhate	1
Pokánie - podobenstvo o pravde	3
Sen jednej malej rybky	6
Dobrý Kráľ	7
Slepý žobrák	8
Krížovka s tajničkou	9

Kedy sa v človeku objavuje talent, ktorý by mal v živote rozvinúť? Kedy nachádza v sebe technické, medicínske, hudobné, ale i literárne a filozofické sklony? Kedy ak nie v mladosti? Chceme sa pokúsiť v pravidelnej "NaS - príloha mladých" dať priestor mladým ľuďom. Nech si vyskúšajú svoje sily! V úvahách, meditáciách, literárnych a básnických pokusoch. A takisto tým, ktorí sa chcú mladým ľuďom prihovoriť - tí nech vyskúšajú zase "mladosť" svojich názorov.

Ak budeme mať dosť príspevkov a redaktorov, pokúsime sa v budúcnosti osamostatniť.

A k o n á m p o m á h a t e

/Úvahy bohoslovca nad vzťahom spoločenstiev mladých kresťanov a bohoslovcov/.

Milí mladí priatelia !

Čo ma priviedlo k tomu, aby som uvažoval práve na túto tému a určitým spôsobom sa vám prihovril? Predovšetkým vďačnosť za to, čo sa mi od vás dostalo - to by bol hlavný osobný podnet. Nemenej dôležitý je však i podnet, aby som aspoň skromne prispel k dosiahnutiu veľkého cieľa, ku ktorému sa chceme približovať. Nech nasledujúce úvahy aspoň trochu pomôžu zlepšiť vzťah a pochopenie medzi vami, ktorí o niekoľko rokov budete tvoriť jadro slovenského veriaceho ľudu a nami, ktorí by sme onedlho mali zaujať miesto v slovenskom klé-
re.

Myslím, že potom bude už len krok k prekonaniu rozporov v názoroch a činoch, ktoré mnohokrát medzi kňazmi a laikmi pozorujeme.

Chcel by som ešte poprosiť o prepáčenie niektorých svojich spolubratov, ktorí nie vždy s mojimi úvahami budú súhlasiť i keď sa vynasnažím o objektivitu, niekedy možno budem viac osobný. Veď nejde o uzavretú tému. Na základe osobných zážitkov i rozprávania iných sa zamyslím nad tým, ako môže spoločenstvo mladých pomôcť pri objavovaní, formovaní a rozvíjaní povolania ku knaz-
stvu.

Drvivá väčšina z nás vyšla zo spoločenstva mladých kresťanov, či už v najvlastnejšom zmysle - tzv. krúžky, či rôznych hnutí, alebo aspoň v širšom zmysle - z okruhu svojich veriacich rovesníkov vo farnosti. Je pochopiteľné a zrejmé, že toto spoločenstvo, či títo rovesníci mali nemalý vplyv na svojho priateľa, ktorý jedného dňa a to tým najrozličnejším spôsobom počul v sebe volanie Kristovo. Jedným z veľmi častých spôsobov ako si Kristus povoláva služobníkov je práve vplyv spoločenstva. Práve z neuhasiteľnej túžby po pravde, opravdivom šťastí, ktorú sála z vašich srdc, mnohí z nás poznali hlas Kristov -
- Poď a staň sa mojím vyslancom medzi svojimi priateľmi, staň sa mostom medzi nimi a mnou! Právo živé spoločenstvo mladých pomohlo mne i iným prekonať nám usilovne vtíkané názory, že Cirkev je spoločenstvom zbožných starých babičiek a je odsúdená na zánik. Vy ste nám pomohli prekonať tlak nášho neveriaceho okolia, či už v škole, alebo v zamestnaní. Mnohí mali aj nepriaznivé prostredia doma, či zlý príklad kňaza vo farnosti, ale oproti tomu stáli ste vy, ktorí ste dávali najavo, že nás potrebujete. U mnohých to bol rozhodujúci dôvod, ktorý im pomohol pri neľahkom rozhodovaní povedať Kristovi - Áno !

Po tom, čo vyšlo najavo naše rozhodnutie stať sa kňazom a najmä po vstupe do seminára mnohokrát nastali a nastávajú akési problémy vo vzťahu medzi nami a spoločenstvom mladých, z ktorého sme vyšli. Určite zmena vo vzťahu je prirodzená a nie škodlivá, avšak mnohokrát je takáto zmena vlastne odcudzením až po úplné prerušenie kontaktov. A to je už dosť nepriaznivé, ba zlé. Žiaľ podľa :

môjho názoru majú väčšiu časť viny tí z nás, ktorí svojim priateľom sa odcudzili. Avšak i z vašej strany môžete pomôcť tomu, aby sa vzťah bohoslovca k svojim veriacim mladým priateľom po vstupe do seminára nezúžil iba na stretnutie pri omši aj to so značným odstupom. Nemusím snáď podrobne rozpisovať tlak, ktorému sme z určitých miest vystavení, aby tomu skutočne tak bolo. Dobré mienené rady, že sa mladým môžeme venovať až neskôr mnohí z nás už počuli z rôznych miest... Preto je potrebný akýsi protitlak, ktorý môže pri dobrej vôli bohoslovca tieto rady neutralizovať. V čom spočíva? Nuž v tom, ako ste nám pomáhali prekonávať rôzne tlaky pred vstupom do seminára. Musíme pocítiť, že za nami stojíte, veríte nám, podporujete nás modlitbami, že na nás, ako budúcich kňazov čakáte. Nie, nemá to slúžiť k nášmu povyšovaniu! Dať najavo, že nás potrebujete, neznamená vychovávať nás k pocitu nenahraditeľnosti! Naopak, treba od nás vyžadovať, aby sme Vám pomáhali!

Nechcem však byť jednostranný a tendenčný. Nie každý z nás má rovnaké možnosti. Nieкто je nadaný hudobník, nieкто nadaný organizátor - tí môžu ľahšie pomôcť pri organizovaní jasličkových slávností, akadémií a podobne. Iný nemá k tomu vzťah a tak mu nemožno zazlievať, že na týchto, alebo podobných podujatiach sa aktívne nezúčastňuje. Takýmto ľuďom však treba pomôcť nájsť inú cestu k vám mladým. Nezabúdajte! Už tu sa vytvára postoj nás bohoslovcov, ako budúcich kňazov nielen k mladým, ale k ľuďom vôbec. Prosím vás, urobte, čo je vo vašich silách, aby si nikto z nás neukradol kňazstvo len pre seba!

Ako pomáhate svojim priateľom na ceste ku kňazstvu? Nuž prvoradý pre budúceho kňaza je duchovný rast. Tu tiež, okrem mnohokrát veľmi pekných osobných príkladov vášho duchovného života, môžete i aktívne pomáhať pri neľahkej ceste k ozajstnému kňazskému duchovnému životu. Zo skúsenosti z mojej klukatej cesty ku kňazskej duchovnosti si dovoľujem tvrdiť, že pomoc mladých je aj pri duchovnej formácii bohoslovca mnohokrát ťažko, alebo dokonca vôbec nenahraditeľná. Výchova k altruizmu, pokore, obetovať sa, zriecť sa svojich chýtok a chybných i keď mnohokrát príjemných náklonností, výchova k láskavému prístupu k ľuďom, k vyrovnanosti i k ochote riskovať za iných, to sú všetko možnosti, či cesty ako pomáhate, alebo môžete pomáhať svojim priateľom pri formovaní ich osobností. Tým, že z vášho stredu vyšiel bohoslovec, preberáte do určitej miery spoluzodpovednosť za jeho formáciu. Akých si nás vychováte, takých nás budete mať - povedal jeden kňaz svojim farníkom. A človek je formovateľný, najmä v mladšom veku. Nebojte sa konfliktov, ktoré môžu nastať pri prípadnom, aj keď veľmi láskavom upozornení na niektoré chyby! Niekedy to možno ťažko znášame, ale neskôr za to budeme veľmi vďační.

Prispievať môžete aj k nášmu teologickému dozrievaniu. Vaše otázky, či nadhodené problémy nás nútia k dôslednejšiemu štúdiu. Samozrejme je nemožné, aby prvák vedel riešiť problémy z morálky, alebo cirkevného práva. Ale mnohokrát otázka, na ktorú by som mal vedieť odpovedať a neviem, mi dá impulz k usilovnejšiemu štúdiu.

Ako vidieť, sú nespočetné cesty, ktorými môžete pomôcť pri formovaní a posvätení kňazstva na Slovensku atým samozrejme celej Cirkvi. Tu uvedené myšlienky ako som už spomínal, nevyčerpávajú celú tému. Chceli byť akýmsi podnetom, či už k diskusii, ale aj k činom. Bol by som veľmi rád, ako i väčšina mojich spolubratov, keby ste na diskusiu takouto formou nadviazali aj vy prípadnými svojimi požiadavkami na nás bohoslovcov, respektíve svojimi otázkami na nás, dali nám možnosť prihovoriť sa k vám.

Tešíme sa na spoluprácu s Vami pri posväcovaní Cirkvi na Slovensku už teraz ako bohoslovci a neskôr ako kňazi!

Spomeňte si na nás vo svojich modlitbách, tak ako my myslíme na Vás, aby sme sa spoločne blížili k nášmu Otcovi !!!

Pokánie - podobenstvo o pravde

Film Pokánie /Pokajanie/ nakrútil režisér Tengiz Abuladze a je súčasťou trilógie spolu s prosbou a Stromom želaní. Tvorba filmového scenára trvala dva roky. Spolu s režisérom sa na jeho vzniku podieľali Reza Kyrzelava a Abuladzeho žiačka Nana Džanalidzeová. Samotné nakrúcanie trvalo len päť mesiacov.

Ceny: tri ceny na 40. MFF v Cannes /r.1987/ - Veľká osobitná cena poroty, cena FIPRECSI a cena talianskej filmovej kritiky,
a dve ceny na 20. VFF v Tbilisi /r.1987/ - Hlavná cena a cena kritiky.

Režisér TENGIZ ABULADZE sa narodil 31.1.1924, je národným umelcom ZSSR. VGIK absolvoval r. 1953 filmom Dmitrij Arakišvili. Je autorom viacerých úspešných diel. POKÁNIE je prvý jeho film nakrútený podľa pôvodného scenára.

Diváci, ktorí videli film na jeho moskovskej premiére 11. novembra 1986 sa o ňom vyjadrili: "Je to otrasný film!" Pridávam sa k nim aj ja: áno je to otrasný film. Ani drastický krvák, ani príšerný horor. Otrasný je film tým, že je podobenstvom o pravde. To, čo sa v ňom umelecky znázorňuje, bolo /a v istých skrytých formách aj je/ skutočnosťou. Skutočnosťou, ktorá ťažko poznačila osudy miliónov nevinných.

Spoznávam diktátora Varlama Aravidzeho.

ARAVIDZE - toto priezvisko si tvorcovia nevymysleli, medzi Gruzíncami ako priezvisko neexistuje. Aravidze je od "aravin" = "nikto". Varlam Niktor. A tak sa o toto priezvisko môžu od Nera uchádzať všetci vládcovia, ktorí disponovali neobmedzenou mocou. Je to film o všetkých ukrutných postavách, ktoré túto moc neobmedzene zneužívali.

Čiže Varlam Aravidze nie je iba parafrázovaný Nerón, Hitlér, Stalin, alebo Mussolini. Oni sú len vrcholom byrokratického l'adovca, pod ktorým sa krčí a pred ktorým sa skláňa tisíc sekretárov, pobočníkov, tajomníkov a iných päťolízavých úradníkov doxopulovského typu. Tieto typy sa menia podľa toho, kam sa takéto Aravidzovia vyšplhajú. Schodište z týchto stupňov, akokoľvek staré, nie je vetché a zaťaté odoláva náporom času. Za Varlamom ako zrekonštruovaným typom defiluje plejáda konkrétnych prototypov s rôznou národnosťou.

Takže Varlam Aravidze - to sú všetci tí, čo na šelest' nesúhlasu odpovedajú revom: bezpodmienečne likvidovať "nepriateľa"! "Bude sa zatvárať, keďže na troch obyvateľov pripadajú štyria nepriatelia! Taká je pravda, pretože nepriateľov je vždy viac ako priateľov!" - kričí Varlam z filmového plátna a jeho tvár vyjadruje nervozitu, komedianstvo a ukrutnosť.

Aravidze je zrkadlovým obrazom tých, čo z tribún rozdávali priateľské úsmevy a ubezpečenia o "radostnej prítomnosti" a "šťastlivej budúcnosti". Táto komédia je len ovčím rúchom ukrutnosti. Ten normovaný úsmev halí ostré zuby šelmy. Za Varlamom plným propagandistického optimizmu, stojí šibenica. Jej výstražná kontúra spredmetňuje množstvo spôsobov vymazávania nepohodlných. Od skutočnej fyzickej likvidácie cez väzenia a pracovné tábory, až po milión drobných nepríjemností, tiež schopných premeniť život na peкло.

POKÁNIE nemá časové ani priestorové obmedzenie. Nádherné spartmány, blízke limuzíny z talianskeho "sladkého života", rytierske brnenie a ikviziterské hábity, plášte a parochne termidoriánskych súdnych tribunálov, polovojské blúzy samozvaných miláčikov ľudu - to všetko len zvýrazňuje všeobecnú platnosť filozofického jadra filmu.

Umenie, ktoré nevyvoláva asociácie, asi ani nie je umením... Napadajú ma 50- roky u nás, keď sa obyvateľstvom internačných táborov a väzení stala intelektuálna, morálna a duchovná elita národa. Do nej môžeme spokojne zaradiť aj Sandra Baratelliho, umelca a ochrancu starobylého chrámu. Obhajoba duchovného bohatstva chrámu sa mu stáva osudnou. Aravidze totiž tvrdí opak: kostol je dedičstvom temnej minulosti a postavenie mechanizmu v ňom je počinom pre radostnú budúcnosť. TY SI PROTI POKROKU ! - obviňuje Sandra, ktorý sa takto stáva príslušníkom kategórie "nepriateľov". Chrám Bohorodičky vyhodia do povetria a Baratelliho pošlú tam, odkiaľ niet návratu...

Hej, je to vlastne príbeh o rúcaní chrámov. Nie chrámov čisto v zmysle architektonickom, aj v zmysle duchovnom a morálnom - rúcanie chrámu ducha, chrámu svedomia človeka. Odcudziť osobnosť od vysokých ideálov, pravdu pochovať a lož zakódovať ako normu spoločenského bytia - to je cieľom všetkých Aravidzov.

Uzurpátora pochovajú s pompéznosťou a v hlbokom smutku. Mnohí si s posledným úderom hrsti zeme na truhlu ulahčene vydýchli... No už je tu dedič - syn Avel' - ktorý sa pohodlne usalašil na poškvrnenom tróne svojho otca a plne využíva s tým súvisiace privilégia. No idylka nového pavúka uprostred starej pavučiny výhodných kontaktov netrvá ani deň. Bumerang hodený Varlamom sa vracia nečakane...

Vykopaná mrtvola Varlamova opretá o strom v záhrade...Nič udesnejšie si človek nedokáže vymyslieť. No to nie je výmysel. V dávnych nie veľmi vzdialených časoch, zvykli roľnícke obštiny v Gruzii vykonávať takéto posmrtné popravky na svojich mučiteľoch.

Ketevan Baratelliová, už dospelá dcéra odstráneného umelca, Sandra Baratelliho, vykopáva spolu s Varlamom všetky zatutlané krivdy a zlá. Vykrikuje nahlas to, čo sa doteraz sotvako odvážil zašepkať. Za to teraz stojí pred súdom. No toto je súd skôr morálny ako občiansky. Azda zámerne sa prokurátor i obhájca ukázaný len ako smiešne figurky, v ich anatómii akoby chýbala chrbtová kosť... Tá, čo tu stojí formálne ako obžalovaná, v skutočnosti preberá funkciu žalobcu i korunného svedka. Svedka toho, aký v skutočnosti Varlam Aravidze bol. Nemilosrdne z neho zoškrabáva zaschnutú glazúru bezúhonnosti a odhaľuje pod ňou opravdivú Aravidzeho tvár - krutú, bezcitnú, nemilosrdnú a schopnú všetkého.

Ketevan tu stojí zoči-voči príslušníkom a prisluhovačom Aravidzovského rodu. Protestujú proti ohováraniu a nactiutrhaniu. Opäť len náter! Ozajstným motívom ich protestu je ohrozenie ich vyhriatych pozícií. Pozrite sa však lepšie - je tu jeden, ktorý je najmladší, najčistejší a teda najprístupnejší pravda: Tornike Aravidze, najmladší z rodu. Vnuk Varlamov syn Avela. V istom zmysle mal aj on svoj "chrám". Chrám ideálov o добрote a ušľachtilosti starého otca. Prečo by mal pochybovať o "velkom synovi národa", o "miláčikovi ľudu" ? Naopak - je naňho hrdý a je odhodlaný tvrdo zúčtovať s každým, kto by sa odvážil ho potupovať! Tornike nemôže preuknúť ten zbôžšťujúci opar, ktorý okolo Varlama vytvorila jeho rodina spolu so spoločenskou propagandou. A - ako izolovaný syn vysokopostavených rodičov - nemá prístup k tej - pre totalitárne režimy tak tapickej-všeludovej šuškande, ktorá tvorí akúsi protiváhu masovému komunikačným lžiam a výmyslom.

Tornike je ohromený a žiada vysvetlenie. Vo vyprázdnenej súdnej sieni dochádza ku konfrontácii medzi otcom a synom. Vedel si o tom?! Je to všetko pravda?! No Avel' sa uchyluje k argumentácii prpomínajúcej pohyby hada. Kľučkuje a vlní sa v labyrinte právd, poloprávd a klamstiev s cieľom čo najskôr vybráduť z palby otázok. No nevedomuje si, že jeho syn už nie je malý chlapec, ktorý sa uspokojí s "... to pochopíš, až keď vyrastieš...". Tornike vie, že niektoré-skutky sa nedajú ospravedlniť nijakou "ťažkou dobou", nijakou "náročnou

situáciou", skrátka nijakou dialektickou logikou. Ded i otec sklamávajú, v ohnivej obžalobe Ketevaninej zhára Tornikého chrám do tla.

Tento mladý človek nie je sám. Kolkých už na prahu dospelosti sklamaných a zmätene hľadajúcich, stretávam aj dnes u nás ! V školách, internátoch, kluboch. Temer všetko z toho, čo je pekné, vysoké, čo povznáša ducha, im zatajili. Náhraška ktorou sa toto duchovné vákuum snažili vyplniť, sa vo svojich dôsledkoch ukázala ako tagický klam. Tragický v tom, že keď vyjde najavo, zostáva už ozaj len Sartrovské "absurdné nič", "nezmyselná ničota".

"Čo urobiť z takej existencie, ktorá nie je viac nesená nijakým ideálom, ktorá nie je viac zameraná na nijaký boj? Iste, dá sa nájsť nejaký pôžitok," no ten nikdy neprináša opravdivú radosť. Pýtam sa konkrétne: miesto toho, aby som viedol život bez zmyslu, nebolo by lepšie ho ukončiť?"

Tí, čo zviadli ľud na duchovnú púšť, neďávajú odpoveď. Nanajvýš ak znova vybuchujú do bezduchého krasorečenia. Lež ich slová sa podobajú bubline, ktorú vypúšťa malá Keti. Je síce očarujúca, lesklá, no za chvíľu pukne a viac jej miet. Nuž a pútnici na ceste života sa dozvedajú, že ich cesta je bez cieľa, že zmyslom ich kráčania je kráčanie. Tempom aj kvalita pochodu upadá, to už sú nie žijúci, lež - pre bohapustú kratochvíľu existujúci - tuláci života...

Skôr ako si Tornike berie život, iní mu vzali jeho zmysel. Skôr ako si mnohí jeho rovesníci našli záľubu v droge, či na dne pohárika, iní im zabudli povedať, že kdesi celkom inde sa dá objaviť naozajstné šťastie.

Puto medzi etcom Avel'om a synom Tornikom je čoraz viac rozleptávané kvapkami nedôvery. Keď sa najmladší Aravidze nakoniec presvedčí o skutočnom úmysle svojho otca - spraviť z Ketevaninej výpovede blábolenie psychicky narušenej osoby - dosahuje jeho zhnusenie vrcholú a ústi do tragického konca. Tornikeho samovraždou Avel' precitá do poznania obludnosti Varlamových i vlastných činov. Ukradomky so sviečkou v ruke schádza do pivnice, azda do najtajnejších zákutí vlastného vnútra. Tu z neho vytryskuje všetká tá starostlivo skrývaná páľčivá bolesť a horkosť. Vyznáva sa pred krížom... "Neveriaci keď je sám, myslí iba na smrť..." Žeby akási spoveď? Nie, to nie je lútosť kajúcnika, ale sebalútosť egoistu. Ty sa Avel', nebojíš ľudí, ale seba samého! Si príliš hlboko v špinavej hre, aby si ju zanechal. Strachuješ sa len pred tým bohom, ktorého si si sám vytvoril. Volá sa J A ! Bremeno otcových i vlastných skutkov je neznesiteľné. Napokon sám vyhrabáva otca a vrhá ho do priepasti...

To je história rodu Aravidze. Režisér Abuladze ho necháva rozkladať sa a vo finále ho dovádza k pádu.

Čo je to za hlas, čo sa s takou bezvýhradnou nástojčivosťou hlási vo Varlamovi a Avel'ovi a pripomína im - proti ich vlastnej vôli - napáchané zlo? To je súd svedomia: Ono ich obžaláva a zahrňuje horkými výčitkami. Človek nemôže uniknúť zážitku viny inak, než uznaním sudcu s požiadavkou odpustenia. Totiž rozhodnúť sa proti svedomiu dá, no nie je možné ho natrvalo umlčať.

Aké krásne podobenstvo duše, srdca, svedomia nám predkladá Tengiz Abuladze! Uprostred akejsi jamy, obloženej betonovými platňami, leží truhla a v nej Varlam Aravidze. Už nie ten seabedomý politický suverén, skôr smutno-smiešny stavec, tušiaci svoj blízky koniec. Medzi platne betonového obloženia prebleskuje žiarivé svetlo. Varlama to dráždi. Pobehuje, hrozí, vyplazuje jazyk, vysmieva sa tomu svetlu: Choď preč! Daj mi pokoj! Zatemním ťa - piť - pať !!! Hej, smeje sa, no radosť mu chýba. Ten chrapčavý rehot akoby sa v každom momente mal zmeniť na nárek. Varlam čaká na posledného hosta. Toho, ktorý prichádza bez ohlásenia, bez vyzitky a nepodplatiteľne ku každému. Volá sa smrť. Aj tak ignoruje svetlo. A v tom je tragédia jeho zatvrdlosti: Choď preč, nechcem ťa!

Áno, Varlam Aravidze, toto svetlo zatemňuješ nielen sebe, ale aj všetkým, ktorým si tvrdou rukou vládol. V srdciach ľudí si udusil každú výšku, hodnotu, ušľachtilosť, a ich samých si pozbavil posily, zmyslu aj zodpovednosti. Všetko zlo okolo teba - či to pripustiš, alebo nie - korení v strate mravných a duchovných ideálov. Svedomie v ľuďoch spí, niežeby vôbec neexistovalo, no jeho bieda je dnes v tom, že si zvyklo na ničím sa nepozastaviť.

Nech si teda Varlamovia všetkých čias nielen položia, ale aj rozumne zodpovedajú babičkinu otázku:

NAČO JE KOMU TAKÁ CESTA, ČO NEVEDIE DO CHRÁMU ?

/Jozef XV./

S e n j e d n e j m a l e j r y b k y

Pred mnoho miliónmi rokov žila jedná malá ryбка so svojim rojom v priezračnej vode Váhu v Malej Fatre. Bolo tu tak nádherne, že ryby z celého roja by nikomu neuverili, že niekde môže byť aj krajšie. Jedného dňa však vodca roja rozhodol, že sa presťahujú na rovinu, aby spoznali aj iné kraje. Malá ryбка bola z toho nešťastná, ale zároveň bola aj trochu zvedavá na nové miesta. Plávali stále dolu prúdom, tak to nebolo pre ňu únavné. Ale jedného dňa sa Váh vliadol do obrovskej rieky - bol to Dunaj. Naša ryбка bola veľmi prekvapená, lebo dovtedy si myslela, že Váh je najväčšia rieka na svete. Teraz však začala pre ňu úmorná cesta, lebo roj sa pustil proti prúdu rieky. Plávali niekoľko dní, až sa zastavili pri jednej obrovskej skale - pri Devíne. Toto miesto malo byť ich novým domovom. Malá ryбка bola veľmi vyčerpaná, a preto si vyhládala pokojné miesto v tieni jednej vrby, ktorá sa sklánjala až nad vodu, a zaspala. Začal sa jej snívať veľmi zvláštny sen:

Videla sa, ako plávala dolu prúdom Dunaja. Bola to dlhá a zaujímavá cesta. Dunaj sa vliadol do Čierneho mora a tu jej prišli naproti ryby zo Stredozemného mora. Tak nadšene jej o ňom rozprávali, že sa rozhodla pozrieť sa tam. Cez Bosporiskú úžinu sa dostali do Marmarského mora, odtiaľ do Egejského mora, kde plávali okolo mnohých ostrovčekov. Nakoniec preplávali okolo Kréty a ocitli sa v Stredozemnom mori. Preplávali popri Cypre a pokračovali až do vôd Genezaretského jazera - vtedy, pred miliónmi rokov, bola ešte voda a zem ináč rozdelená, než je dnes. Ryбка tam dlho žila, až jedného večera priplávala na miesto, kde Jordán opúšťal jazero. Prúd ju ťahal dolu riekou. Po nespočítateľných ohyboch rieky, neďaleko od miesta, kde sa Jordán vlieva do Mŕtvého mora, uvidela zrazu na brehu zástup ľudí. Všetci sa tlačili okolo jedného muža, ktorý mal vychudnutú postavu, zahalenú odevom z ťavej srsti. Jeho pohľad bol prísny, ale predsa aj plný dobra, keď sa rozprával s ľuďmi. Zrazu sa zo zástupu oddelil jeden muž a prišiel ku nemu. Obidvaja vstúpili do vody a muž v obleku z ťavej srsti nalial mušľou tumu druhému na hlavu vodu. On ihneď potom vystúpil z vody. Zrazu sa všetci naraz pozreli hore na oblohu. Tá vyzerala, akoby sa otvorila, a na tvárach ľudí sa odrážalo svetlo, ktoré prichádzalo na nich z hora. Našu ryбку zasiahol svetelný lúč istoty, že v tom, ktorý sa nechal práve pokrstiť, zažiaril zmysel sveta. On bude učiť ľudí tomu, čo zmení ich srdcia. Skrze neho príde na svet viac lásky a spravodlivosti.

V tejto chvíli sa naša malá ryбка zobudila. Zmocnila sa jej túžba osobne

vidieť toho muža, ktorého ľudia volali Ježiš Kristus. Bola veľmi smutná, že Jordán je tak ďaleko od jej domoviny a že to bude trvať tak dlho, než bude Kristus žiť na zemi. Keďže musela stále myslieť na svoj sen, porozprávala o ňom ostatným rybám vo svojom roji. Vždy znova začala rozprávať o svojom sne - a pri rozprávaní často snívala ďalej. Tento muž, o ktorom snívala ju fascinoval. Mala zvláštny pocit, akoby ona ryba mala byť zvláštnym symbolom pre neho. A skutočne: Ryba sa stáva tajomným znamením pre kresťanov v čase katakomb. Lebo pomenovanie pre rybu zneje po grécky IXQUE - a v gréčtine sú to začiatkové písmená presne tohoto: Ježiš Kristus, Boží Syn, Spasiteľ.

Mnohé z roja našej rybky ju už nechceli viac počúvať, keď rozprávala stále o tom istom. Bolo to pre ne priveľa, a preto odplávali. Len málo ich zostalo pri nej. A tak na brehoch Dunaja pri Devíne nastalo ticho.

Ale zopár priateľov malej rybky spomínalo spolu ešte veľa rokov na sen. Boli šťastné a v tomto tichom štastí skameneli. Nechali sa zapáliť nadšením malej rybky a žili spoločne z veľkej nádeje, že raz - aj keď možno za mnoho miliónov rokov - urobia pre ľudí veľa dobrého. Nevedeli síce ako, ale verili svojmu snu. Lebo nepríde raz čas, kedy nejaká ľudská tvár uvidí jednu z týchto skamenelých rýb pri Devíne, a vtedy vyplnia svoj sen o Ježišovi? Tento sen má veľa spoločného so snom jedného biskupa - Don Helderu Camaru:

Keď niekto sníva sám,
je to len sen.
Keď mnohí snívajú spoločne,
tak je to začiatok,
začiatok jednej novej skutočnosti.
Snívajte náš sen!

Z brazílskej rozprávky preložila a upravila P.O.

D o b r ý K r á ľ

Pozerám na Teba,
môj dobrý Kráľ ...

Vidím Ťa ako dieťa:
nevinnosť v zime a chlade.

Môj Kráľ...
A čo kríž ?!
Aj tam -
nevinnosť v chlade
ľudských srdc -
- násilne zmrazená.

Od vekov nevinná !
Vzala na seba náš hriech.
Zastala medzi nami
a Otcom -
vyliala sa krv,
aby oživila sadenice lásky,
čo položil Boh

do našich srdc.

A kvapky krvi padali
pre všetkých.

Ale mnohé srdcia stvrdli -
po tých len stiekla
tá kvapalina života.

Pohladila svoje odcudzené deti,
čo jej nedovolili vsiaknúť
- bola to ich vôľa ....
pre ne nadarmo vyliata bola
krv Kráľa.

Božie dieťa ...
jasle,
maštal',
kríž - tak ponížujúce
pre pánov sveta.
A predsa je najvyšší ...

Vítazná obeta -
si istá istota,
vznešenosť života
radosť rozkvitá.

Sláva !
Chrámova opona sa úplne
roztrhla.

Sme vykúpení
utrpením Kráľa.
Priblížil sa
ku všetkým.

Vďaka !
Sme zachránení
Láskou života.

Rastislav P.

S l e p ý ž o b r á k

Nevidím nič, len veľkú tmu.
Nevidím nič, len seba.
Popri mne kráča Ježiš,
Syn Boží z neba.

"Ježišu, prosím, zmiluj sa!"
Volám a ruky vystieram.
Nevidím nič len veľkú tmu
a pomaly v nej umieram.

Veľmi ťa prosím, zachráň ma
a vráť mi znovu zrak.
Nech zmizne z mojich očí tma,
ten veľký čierny mrak.

V tom cítim ruku na tvári,
čo očí sa mi dotýka.
Pred sebou vidím veľké svetlo,
pred sebou vidím Ježiša.

"Vďaka Ti Ježiš!" Volám vrúcne.
Pri nohách jeho od radosti klačím.
Veď za to, že môžem vidieť,
len Tvojej láske vďačím.

Už vidím ľudí a nevidím len seba,
Už vidím Boží lásky plán.
Už vidím, že lásku šíriť treba.
Už idem tam, kde posielala ma Pán.

K r í ž o v k a s t a j n i č k o u

VODOROVNE:

- A/ Jakubov syn - moje bez spoluhlások - mestečko, kde žila Mária - sa-
mohláska - podrad. spojka,
- B/ Sv. Pavol im adresoval dva listy - pohorie, na ktorom po potope zastal
Noeho koráb,
- C/ Obidvom - jednotka elektr. odporu v sústave SI - prihovárať sa - mužské
meno,
- D/ Volanie o pomoc - otec maďarsky - osobné zámeno - udalosť, na ktorej uro-
bil Ježiš prvý zázrak - ŠPZ Rumunska,
- E/ Mimozemšťan foneticky - 1. časť tajničky - ŠPZ Rakúska,
- F/ Slovenská akadémia vied - druhá nota - na to miesto - zjavenie sv. Jána,
- G/ Má meniny 24.12. - spojka - domáce meno Imricha - starogrécka hrdinská Ho-
mérová básen - vo po česky,
- H/ boh Slnka v staroegyptskom bájosloví - Jakubov syn, k latinsky - básnicka
skladba,
- I/ Ženské meno - príležitosť - značka pre polomer - áno rusky - predstavení
kláštora,
- J/ Dopravný podnik - Čapkova hra - obmedzený čas - Jakubov syn,
- K/ Vztiahnúť dačo na dačo /cudz./ - mne - postava z kresleného rozprávkového
seriálu,
- M/ Láskavo - tretia nota - fyz. zn. pre napätie - irónia po česky - nikel -
skratka nanogramu,
- N/ Postava z 1. knihy Samuelovej - doska - meno, ktoré v preklade znamená
"Boh s nami" - béčko pred 6. notou,
- O/ Kyslík - Noemov syn - tretia časť tajničky,
- P/ Urobila nákup - matemat. zn. obvodu - podobá sa včele - veľký prenasledo-
vateľ prvých kresťanov.

